

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 2
IM. KORNELA MAKUSZYŃSKIEGO
W MARKLOWICACH
2022/2023

Program wychowawczo-profilaktyczny opracowano w oparciu o:

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1762 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1915 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2021r. poz. 276 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 1449).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023.
- Statut Szkoły Podstawowej nr 2 im. Kornela Makuszyńskiego w Markłowicach.

Ponadto wykorzystano:

- Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego” – sporządzony na zlecenie MEiN (oparty na wynikach badań wśród uczniów, rodziców, nauczycieli w okresie kwiecień 2020 – styczeń 2021).

I. WPROWADZENIE

Wychowanie to „wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej, społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży”.

Profilaktyka – proces wspomaganie człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej nr 2 im. Kornela Makuszyńskiego w Markłowicach opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści Programu Wychowawczo – Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły w tym warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie

1.MISJA :

Dobre wychowanie, rzetelna nauka, tolerancja, świetna zabawa.

Jesteśmy po to, aby dobrze wychowywać, wyrównywać szanse i przekazywać rzetelną prawdę o otaczającym świecie. Uczniowie są naszymi partnerami, a ich potrzeby ukierunkowują nasze działania. Chcemy służyć im wiedzą pedagogiczną, życiowym doświadczeniem oraz własnym przykładem. Chcemy zdobywać ich przyjaźń i zaufanie. Naszą dewizą jest dobro dziecka.

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego

szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców. Wysoki priorytet ma także profilaktyka i działania na rzecz wsparcia psychicznego uczniów w trakcie i po wygaśnięciu epidemii COVID-19.

2.WIZJA:

Szkoła drugim domem ucznia.

Nasza szkoła to miejsce, w którym każdy uczeń ma szansę stać się wartościowym, pogodnym, otwartym na dobro i piękno człowiekiem, znającym zasady zdrowego i bezpiecznego życia. Dołożymy wszelkich starań, aby nasz wychowanek:

- szanował życie i zdrowie swoje i innych,
- był życzliwy i tolerancyjny wobec potrzeb innych
- był przyjacielski w stosunku do drugiego człowieka
- mądrze i odpowiedzialnie postępował na co dzień
- w szkole czuł się bezpiecznie i radośnie spędzał czas

II. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Program wychowawczo-profilaktyczny opracowano po zidentyfikowaniu problemów szkolnych i ryzykownych zachowań uczniów Szkoły Podstawowej nr 2 im. Kornela Makuszyńskiego w Markłowicach.

Diagnoza środowiska szkolnego uczniów została opracowana na podstawie:

- ankiet dla rodziców,
- ankiet dla nauczycieli,

- rozmowy kierowanej w klasach,
- wywiadu z wychowawcami
- obserwacji zachowań uczniów,
- analizy frekwencji rodziców na zebraniach organizowanych przez szkołę,
- rozmowy z pielęgniarką,
- rozmowy z pedagogiem.

Mocne strony szkoły:

- wypracowanie tradycji szkoły związanej z obchodami rocznic narodowych oraz uroczystości szkolnych i środowiskowych,
- nauczyciele stosują różnorodne sposoby indywidualizowania pracy dydaktycznej z uczniem,
- potrzeby uczniów uwzględniane są w działaniach wychowawczych i profilaktycznych szkoły,
- dobra frekwencja uczniów na zajęciach lekcyjnych,
- dostęp do platformy edukacyjnej Classroom,
- udział uczniów w licznych konkursach na szczeblu gminnym, powiatowym, regionalnym w których odnoszą sukcesy,
- realizacja programów profilaktycznych,
- wykształcona kadra pedagogiczna,
- klasy wyposażone w sprzęt multimedialny,
- higieniczne i bezpieczne warunki pracy i nauki,
- życzliwa atmosfera, brak anonimowości,
- liczne szkolenia dla nauczycieli,
- dobra współpraca z instytucjami działającymi na terenie gminy, powiatu,

Słabą stroną szkoły są:

- pojedyncze przypadki nieprzestrzegania norm i zasad szkolnych oraz podstawowych zasad kultury,
- pojawiające się sporadyczne przypadki agresji fizycznej wśród uczniów,
- odnotowane próby wykluczenia z grupy rówieśniczej,

Czynniki ryzyka:

- liczna grupa uczniów spędzająca zbyt wiele czasu w sieci, nadużywa mediów społecznościowych, niekontrolowanie przez rodziców gry na komputerze,
- pojawiające się sygnały o problemach emocjonalnych spowodowanych pandemią,
- problemy natury społecznej związane z powrotem do stacjonarnego nauczania po okresie izolacji społecznej,

Czynniki chroniące:

- pozyskiwanie środków na realizację dodatkowych programów profilaktycznych,
- dbałość o promocję szkoły,
- dobra współpraca i wzajemne zrozumienie w relacjach uczeń – nauczyciel – rodzic,
- dobra współpraca ze środowiskiem lokalnym,
- systematyczna współpraca szkoły z GMINĄ, OPS, PPP,
- reprezentowanie szkoły przez uczniów w licznych konkursach i zawodach,
- wspieranie działań szkoły przez rodziców,

Diagnoza sytuacji wychowawczej

W Szkole Podstawowej nr 2 im. Kornela Makuszyńskiego żaden uczeń nie jest anonimowy. Każdego roku przeprowadzana jest diagnoza środowiska, analizuje się potrzeby i zasoby szkoły z obszaru wychowania i profilaktyki w szkole na podstawie:

- wywiadu z uczniami,
- ankiety skierowanej do rodziców na temat ich oczekiwań,
- spostrzeżeń wychowawcy na temat klasy,
- analiza dokumentacji szkolnej,
- obserwacji bieżących zachowań uczniów na terenie szkoły, analiza uwag wpisanych do dziennika, - sprawozdań semestralnych opracowanych przez wychowawców i pedagoga szkolnego

W wyniku diagnozy, ewaluacji Programu Wychowawczego - Profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2020/2021 i wniosków z nadzoru pedagogicznego wyłoniono następujące obszary problemowe:

- trudności emocjonalne uczniów związane z izolacją społeczną spowodowaną trwającą pandemią,
- trudności z powrotem do stacjonarnego nauczania, z aklimatyzacją w grupie rówieśniczej,
- obawy uczniów i ich rodziców dotyczące wpływu ewentualnych braków i zaległości z okresu zdalnego nauczania na dalszą edukację,
- niezadowalająca komunikacja interpersonalna w relacji uczeń- uczeń,

III. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

1. Wychowywanie dzieci do wartości.
2. Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro.
3. Kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie.
4. Podejmowanie działań związanych z miejscami ważnymi dla pamięci narodowej, formami upamiętniania postaci wydarzeń z przeszłości, najważniejszymi świętami narodowymi i symbolami państwowymi.
5. Rozwijanie obywatelskich, patriotycznych i społecznych postaw uczniów.
6. Wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych, przygotowanie i zachęcanie do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do zaangażowania się w wolontariat.

7. Kształtowanie postawy szacunku dla środowiska przyrodniczego, motywowanie do działań na rzecz ochrony środowiska, rozwijanie zainteresowania ekologią.

IV. MODEL ABSOLWENTA

Dążeniem szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych, jest odpowiedzialny za siebie i innych,
- prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi (np. COVID-19) i cywilizacyjnymi,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny,

- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego),
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy),
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,
- rozumie ograniczenia wynikające z jego wieku,
- szanuje godność innych ludzi- nie stosuje przemocy, nie wyśmiewa się z słabszych.

V. CELE OGÓLNE PROGRAMU

Zgodnie ze wskazaniem działalność wychowawczo – profilaktyczna w naszej szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, w tym w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19 oraz chorób cywilizacyjnych,

- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej (np. epidemia COVID-19, sytuacja kryzysowa uczniów z Ukrainy),
- 4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu (np. rozprzestrzenianie się epidemii COVID-19,).

Nasza placówka prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród, uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły.

Działalność ta odbywa się w formie zajęć z wychowawcą, pogadank, zajęć warsztatowych, szkoleń, spektakli teatralnych, a także w innych postaciach uwzględniających wykorzystywanie aktywnych metod pracy.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,

- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) kształtowanie u uczniów postawy akceptacji i ciekawości poznawczej wobec różnic kulturowych prezentowanych przez uczniów – cudzoziemców,
- 7) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 8) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 9) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 10) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 11) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych

12) wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
- 4) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej (np. wywołanej pandemią COVID-19, działaniami wojennymi na terenie Ukrainy) na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- 5) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania wyrażania własnych emocji,

- 6) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 7) poszerzanie wiedzy uczniów na temat metod zapobiegania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19, przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym,
- 8) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 9) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,
- 10) poszerzanie wiedzy uczniów na temat konsekwencji nadużywania multimediów (uzależnienie cyfrowe),
- 11) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnienia od multimediów.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych skutków przedłużającej się epidemii,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych, jako skutków sytuacji traumatycznych i kryzysowych (np. działania wojenne na Ukrainie),
- 4) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 5) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią oraz uzależnieniami od innych środków zmieniających świadomość,
- 6) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku uzależnienia cyfrowego (np. możliwość udziału w Pilotażowym Programie skierowanym do dzieci i młodzieży uzależnionych od nowych technologii cyfrowych, rekomendowanym przez NFZ i Ministerstwo Zdrowia),

- 7) udostępnienie informacji o możliwościach różnorodnego wsparcia uczniów z Ukrainy.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- 4) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły,
- 5) wspieranie uczniów i wychowanków, u których zaobserwowano uzależnienie od technologii cyfrowych, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły (np. przekierowywanie ich uwagi na rozwój indywidualnych zainteresowań oraz angażowanie uczniów do aktywności w różnych dziedzinach).

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji, objawów uzależnienia od technologii cyfrowych, objawów chorób cywilizacyjnych (np. nadwaga, brak aktywności fizycznej),
- 5) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 6) włączanie w razie potrzeby w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (IPET) działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie (reintegracja),

- utrwalanie u uczniów świadomego respektowania reguł sanitarnych przyjętych na czas epidemii COVID-19,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców,
- minimalizowanie negatywnych skutków sytuacji kryzysowej wywołanej działaniami wojennymi na terenie Ukrainy, w jakiej znaleźli się uczniowie przybyli z tego państwa.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),

- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

VI. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,

- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- monitoruje współpracę pedagoga specjalnego z nauczycielami, wychowawcami, innymi specjalistami oraz umacnia wspierającą rolę pedagoga specjalnego w rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą, a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,
- dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań), w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami,

- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno – pedagogicznej w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagog specjalny, pedagog, psycholog i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- inicjuje utworzenie systemu wsparcia nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów z uwagi na to, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny
- nadzoruje realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania,

- dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami czasu epidemii oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- opracowuje projekt programu wychowawczo – profilaktycznego,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i uzależnieniami od technologii cyfrowych,
- uczestniczy w realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów, w tym uzależnień od technologii cyfrowych,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami epidemii COVID-19,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, ograniczeń i nieprzewidywalnych zmian związanych z epidemią COVID-19,

- wspierają uczniów – cudzoziemców w pokonywaniu trudności związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą oraz różnicami kulturowymi, w tym uczniów z Ukrainy w szczególności z powodu sytuacji kryzysowej, w jakiej się znaleźli,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia,

Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające np. z długotrwałej izolacji społecznej w okresie epidemii COVID-19, z sytuacji kryzysowej uczniów ukraińskich,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, a także nadużywaniem technologii cyfrowych,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,

- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami - uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające z długotrwałego trwania w stanie epidemii COVID-19,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem specjalnym, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

Zespół wychowawców:

- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze, promuje metodę pozytywnego dyscyplinowania uczniów,
- promuje doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb,

- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb szkoły.

Pedagog specjalny, m.in.:

- współpracuje z nauczycielami, wychowawcami, specjalistami, rodzicami i uczniami w:
 - rekomendowaniu dyrektorowi działań w zakresie zapewnienia aktywnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły oraz tworzeniu warunków dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami,
 - prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów,
 - rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
- udziela pomocy psychologiczno – pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniami,
- współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami (m.in. poradnią psychologiczno – pedagogiczną, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi placówkami oświatowymi Gminy Marklowice, organizacjami pozarządowymi, pomocą nauczyciela, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny),

- przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie wymienionych wyżej zadań.

Pedagog szkolny/psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno – pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno – wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno – pedagogiczną,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,

- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- wspiera nauczycieli, wychowawców którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny,
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

Rodzice:

- współtworzą Program Wychowawczo – Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Program Wychowawczo – Profilaktyczny Szkoły.

Samorząd Uczniowski:

- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- współpracuje z Dyrektorem i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

Realizacja programu wychowawczo - profilaktycznego szkoły odbywa się w ramach:

- zajęć prowadzonych przez nauczycieli – wychowawców,
- zajęć edukacyjnych prowadzonych przez nauczycieli,
- zajęć świetlicowych,
- zajęć warsztatowych i ćwiczeń grupowych prowadzonych przez pedagoga i innych specjalistów,
- realizację programów profilaktycznych o różnym zasięgu.

Cel wychowania: wszechstronnie dojrzały człowiek

- Kształtowanie wrażliwości uczniów na otaczające środowisko przyrodnicze.

- Wychowywanie uczniów w duchu tolerancji, poszanowania siebie i innych.
- Kształtowanie umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach.
- Wpajanie zasad zdrowego stylu życia.
- Wychowywanie w duchu tradycji domu rodzinnego, regionu, ojczyzny.
- Kształtowanie świadomości przynależności do Europy i świata.

Cel profilaktyki:

- Wspomaganie zdrowego rozwoju psychicznego i fizycznego dzieci.
- Aktywizacja środowiska szkolnego w zakresie oddziaływań profilaktycznych.
- Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa w szkole i poza nią.
- Przeciwdziałanie przemocy i agresji.
- Wykształcenie umiejętności i zachowań umożliwiających zdrowy styl życia.
- Profilaktyka uzależnień.
- Wspieranie rodziców w procesie wychowania.
- Zapewnienie uczniom pomocy wychowawczej i terapeutycznej.
- Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli, rodziców i uczniów.
- Zwiększanie świadomości uczniów na temat powstawania, funkcjonowania, przejawów i skutków dyskryminacji oraz narzędzi ich zwalczania.
- Rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych, społecznych i życiowych wśród uczniów(samokontrola, radzenie sobie ze stresem, rozpoznawanie i wyrażanie własnych emocji).
- Zapobieganie zjawiskom dyskryminacji w szkole.

- Stałe podnoszenie jakości wzajemnych kontaktów z rodzicami. Współpraca rodziców i nauczycieli w zakresie budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia wśród młodzieży.
- Rozwijanie kompetencji społecznych uczniów.
- Wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą i społecznością lokalną.
- Zdobywanie przez uczniów wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania działań prozdrowotnych.
- Ukierunkowanie uczniów na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi.

VI. REALIZACJA

Poniższe zadania wychowawczo – profilaktyczne zostały opracowane w oparciu o następujące obszary:

- **Zdrowie** – edukacja zdrowotna
- **Relacje** – kształtowanie postaw społecznych
- **Kultura** – wartości, normy, wzory zachowań
- **Bezpieczeństwo** – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)

OBSZAR ZADANIA	REALIZACJA
-------------------	------------

<p>ZDROWIE – edukacja zdrowotna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia; • zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej; • uświadomienie zależności pomiędzy odpowiednim stylem życia a zdrowiem; • utrwalanie reguł sanitarnych obowiązujących w czasie epidemii COVID-19. • utrwalanie zasad ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19); • zapoznanie z czynnikami chroniącymi przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej; • przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym; • kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie; • rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; • kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo-skutkowego; • uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin; • kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki;
<p>RELACJE – kształtowanie postaw społecznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych; • rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń; • kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł; • kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej; • przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi; • przygotowanie do funkcjonowania w czasie pandemii wobec braku bezpośredniego kontaktu z rówieśnikami i

	<p>nauczycielami;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju; • rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.
<p>KULTURA – wartości, normy, wzory zachowań</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych • kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych; • rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń; • kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł; • kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej; • przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi; • zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju; • rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów; • rozwijanie umiejętności radzenia sobie z sytuacjami trudnymi związanymi z izolacją społeczną spowodowaną epidemią COVID-19, koniecznością przejścia na zdalne nauczanie lub przymusowa kwarantanna; • rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacji powrotu do stacjonarnego nauczania po okresie długotrwałej izolacji społecznej spowodowanej pandemią. Minimalizowanie napięć psychicznych związanych z brakiem kontaktu z rówieśnikami.

<p>BEZPIECZEŃSTWO – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych; • kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediiów; • przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach; • przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym; • kształtowanie właściwego zachowania się wobec uzależnień, przemocy i agresji; • zwiększanie wiedzy uczniów na temat zagrożeń związanych z sięganiem po środki uzależniające (napoje energetyzujące, papierosy, alkohol, dopalacze, narkotyki). Asertywność. • kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.
---	---

VII. OCZEKIWANE EFEKTY

Uczeń:

- zna symbole narodowe, rozumie ich znaczenie, wie jak się zachować podczas uroczystości narodowych;
- ma poczucie własnej wartości;
- potrafi rozpoznać w swoim otoczeniu pozytywne wzorce;

- ma motywację do podejmowania właściwych decyzji i dokonywania prawidłowych wyborów;
- okazuje szacunek wobec innych osób;
- umie okazać sympatię i przyjaźń, jest otwarty i życzliwy;
- potrafi korygować własne postępowanie i postawy zgodnie z normą moralną i społeczną;
- samodzielnie dokonuje oceny i samooceny;
- rozpoznaje postawy negatywne społecznie i nie akceptuje ich oraz reaguje na nie;
- jest świadomy zagrożeń wynikających z uzależnienia od papierosów, alkoholu, narkotyków, dopalaczy i innych środków psychoaktywnych;
- radzi sobie ze stresem, rozpoznaje i wyraża swoje emocje;
- włącza się w życie klasy i szkoły;
- angażuje się w działalność wolontariatu;
- zna zagrożenia dla swojego zdrowia;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa własnego i innych;
- dba o czystość, higienę, stosuje zasady zdrowego żywienia;
- dba o najbliższe środowisko i chce pracować na jego rzecz;
- zdaje sobie sprawę z użyteczności kształcenia;
- potrafi prawidłowo funkcjonować w środowisku cyfrowym, w szczególności w tzw. nowych mediów
- potrafi prawidłowo funkcjonować w sytuacji wywołanej pandemią COVID - 19

Treści dotyczące wychowania i profilaktyki w Szkole Podstawowej nr 2 im. Kornela Makuszyńskiego w Markłowicach:

OBSZAR	CELE	WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE. UCZEŃ:	SPOSÓB REALIZACJI
ZDROWIE – edukacja zdrowotna.	<p>Kształtowanie prawidłowych nawyków dotyczących zdrowia, bezpieczeństwa i umiejętność dbania o swój wygląd. Organizacja zajęć w czasie trwania pandemii.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia; ➤ ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia człowieka; ➤ posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat wezwania o pomoc: Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej; ➤ posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia; ➤ reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby; ➤ wymienia wartości odżywcze produktów żywnościowych, ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia, ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych, zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjadania ich w nadmiarze; ➤ przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia; ➤ ubiera się odpowiednio do stanu pogody, poszukuje 	<p>Podczas zajęć dydaktycznych, zajęć pozalekcyjnych, świetlicowych. Spotkania z pielęgniarką szkolną, wizyty u p. stomatologa, pogadanki, konkursy, zabawy na świeżym powietrzu, urządzenie w klasie kącika czystości, dbanie o porządek w klasie podczas wspólnego śniadania oraz w stołówce szkolnej podczas obiadu. Właściwa organizacja zajęć w czasie pandemii – zapoznanie uczniów oraz rodziców z wytycznymi MEN, MZ i GIS.</p>

		<p>informacji na temat pogody, wykorzystując np. Internet;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ma świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii informatycznych ma wpływ na utratę zdrowia człowieka; ➤ właściwie zachowuje się na terenie szkoły w czasie pandemii – stosuje się do przestrzegania Regulaminu Organizacji Zajęć dydaktyczno – wychowawczych w Szkole Podstawowej nr 2 im. Kornela Makuszyńskiego w Markłowicach. 	
<p>RELACJE – kształtowanie postaw społecznych.</p>	<p>Kształtowanie postawy szacunku, życzliwości, tolerancji, aktywności społecznej, patriotyzmu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, drużyna sportowa, społeczność lokalna, naród; respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach; ➤ przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad; ➤ współpracuje z uczniami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami, wykorzystując technologię; ➤ dostrzega, że każdy powinien brać odpowiedzialność za swoje wybory; 	<p>Podczas zajęć dydaktycznych, zajęć pozalekcyjnych i świetlicowych, podczas wycieczek oraz uroczystości szkolnych i środowiskowych.</p>

		➤ dostrzega, że lepiej poznaje siebie, bardziej się rozwija i czerpie szczęście w relacji z innymi osobami niż w samotności; ➤ odkrywa, że współtworzy różne wspólnoty osób, np. rodzinę, klasę, państwo; ➤ ma świadomość, że każdej osobie ludzkiej, także jemu, należy się szacunek, że szacunkiem należy obdarzać także wspólnoty osób – rodzinę, klasę, naród (ojczyznę), w tym wspólnotę religijną – a także symbole tych wspólnot; ➤ szanuje godność każdej osoby ludzkiej oraz swoją, wyraża swoim komunikatem werbalnym i niewerbalnym; ➤ uwzględnia coraz częściej godność i dobro innych osób, podejmując decyzję o działaniu; ➤ wyraża szacunek wobec osób, wspólnot osób oraz ich symboli w sytuacjach codziennych i uroczystych, przejawiając właściwe zachowanie; ➤ wchodzi w relacje z innymi osobami (rówieśnikami, nauczycielami), szanując to, co jest wartością dla nich i nazywając to, co jest wartością dla niego; ➤ naśladuje i przyjmuje jako własne zachowania dobre na	

		<p>podstawie doświadczeń ze świata realnego oraz przykładów płynących z tekstów literackich, filmów i innych źródeł;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ przestrzega zasad obowiązujących we wspólnocie osób, której jest członkiem 	
<p>KULTURA – wartości, normy i wzory zachowań.</p>	<p>Kształtowanie postaw szacunku wobec małej i dużej ojczyzny.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przepraszenie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne respektowane przez środowisko szkolne; ➤ szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów, przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi, np. dotyczące świąt w różnych regionach Polski, a także w różnych krajach; ➤ określa, co jest dobre, a co jest złe, w otaczającym go świecie i w świecie poznawanych tekstów oraz podaje uzasadnienie swojego zdania; 	<p>Podczas zajęć dydaktycznych, zajęć pozalekcyjnych i świetlicowych, podczas wycieczek oraz uroczystości szkolnych i środowiskowych.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> ➤ odróżnia szczęście od doraźnie odczuwanej przyjemności i poznaje, że dobro jest źródłem szczęścia własnego oraz innych osób; ➤ odkrywa, że wspólnota osób, której jest członkiem, ustanawia swoje zasady (normy) i oczekuje ich respektowania; 	
BEZPIECZEŃSTWO – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych).	Kształtowanie właściwych zachowań dotyczących bezpieczeństwa.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zna procedury funkcjonowania placówki w czasie epidemii COVID – 19 i je przestrzega; ➤ wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia własne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje je w codziennym życiu; ➤ rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych; przestrzega zasad zachowania się środkach publicznego transportu zbiorowego; ➤ stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, odnajduje drogę ewakuacyjną, rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą; stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku; 	

		➤ ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza oraz ich następstwa: powódź, pożar, piorun; określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach; ➤ stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami, oraz stosuje zasady netykiety; ➤ rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, zwłaszcza w sieci Internet;	

VIII. SPOSOBY EWALUACJI

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje na temat działania programu i jego efektów pochodzą od uczniów, rodziców i nauczycieli oraz służą doskonaleniu pracy i pomocy w opracowaniu kolejnej wersji programu. Pod koniec każdego roku szkolnego, bądź na jego początku przeprowadzona będzie ewaluacja programu za pomocą ankiet. Osobami ankietowanymi będą rodzice, nauczyciele oraz uczniowie szkoły. Uzyskane wyniki posłużą do analizy przeprowadzonych działań, ich skuteczności oraz potrzeby wprowadzenia ewentualnych zmian.

Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja i analiza zachowania uczniów,
- obserwacja postępów w nauce,
- frekwencja na zajęciach pozalekcyjnych,
- udział w konkursach,
- rozmowy z rodzicami,

Narzędzia ewaluacji:

- obserwacja,
- ankieta,
- analiza szkolnej dokumentacji.

Program Wychowawczo – Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 2 im. Kornela Makuszyńskiego w Markłowicach został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej nr 2 im. Kornela Makuszyńskiego w dniu 14 września 2022 roku.